

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 43. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén Zsolt: ma a nemzet közjogi egyesítése a magyar megmaradás parancsa

A nemzet közjogi egyesítését, az állampolgárság kiterjesztését nevezte a magyar megmaradás mai parancsának Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a sepsiszentgyörgyi 1956-os emlékpark szombat esti avatóünnepségén mondott beszédében. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes úgy véli, akkor maradhat meg a magyarság, ha minden magyar nemzetrész megmarad. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha Magyarország a közjog kötelékével, az állampolgársággal egyesíti a világ magyarságát. Semjén Zsolt hozzátette, a magyar állampolgársághoz az útlevel és a szavazati jog is hozzátartozik, az Országgyűlés 2014-től minden magyar politikai akaratát kifejezi, és az egyetemes magyarság Országgyűlése lesz. „Ha más népeknek lehet autonómiájuk, önrendelkezésük és lehetnek nyelvi jogaik, akkor nekünk, magyaroknak is ugyanígy jogunk van ehhez” - jelentette ki a miniszterelnök-helyettes a mintegy ötszáz fős hallgatóság tapsát kiváltva. Hozzátette: a magyarság soha nem követelt olyat, ami más népeknél ne lenne természetes. „Ha másoknak lehet, nekünk is lehet” - nyomatékosította. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere ünnepi beszédében arra figyelmeztetett, a szabadságnak ára van, azt soha nem adták ingyen. „Ne féljünk cselekedni!” - buzdította az ünneplőket a polgármester. Az 1956-os forradalom szellemét a romániai és a magyarországi volt politikai foglyok szervezeteinek képviselői idézték fel. Az ünnepség végén leleplezték az erdélyi 56-osok emlékművét, amelynek kőoszlopaira az 1956-os forradalom valamennyi romániai áldozatának a nevét felvésték. A sepsiszentgyörgyi megemlékezés az ünneplők fáklyás felvonulásával zárult.

Kelemen Hunor: a szabadságvágy mindig összetartotta a nemzetet

A szabadságvágy mindig összetartotta a magyar nemzetet, 1956-nak Erdélyben is voltak szabadságharcosai - hangoztatta az RMDSZ elnöke a keddi csíkszeredai megemlékezésen. Kelemen Hunor az 1956-os forradalom és szabadságharc 56. évfordulóján tartott ünnepségen beszélt, amelyet az 1956 Gloria Victis emlékműnél rendezett az 56-os Bajtársi Társaság, Csíkszereda polgármesteri hivatala és Magyarország főkonzulátusa. „1956 meghozta azt a pillanatot, amikor a magyar nemzet tagjai ismét egymásra találtak. Mert szabadságra teremtettünk, mi akarunk dönteni a mi dolgainkról, és az igazságtalanságot nem tudjuk eltérni: ebből eredt a magyar szabadságharc” - mondta az RMDSZ elnöke. „A Bolyai Egyetemet '56 után számolták fel. Elítélhetjük, minden nap a kommunizmust, de a Bolyai Egyetem rehabilitálása nélkül nem fejeződik be a kommunizmus szomorú története. Akkor kezdődött a magyar iskolák fölszámolása, tagosítása is: intézményrendszerünk a kommunista diktatúra áldozatává vált” - mondta. Hozzátette, ezt az intézményrendszert próbálja újjáépíteni a magyarság abból a szabadságszeretetből és önállóság iránti igényből, amely mindig is meghatározta. Az RMDSZ elnöke szerint a szabadságért minden nap tenni kell: példaként a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium ügyét említette. „Ez is a mi szabadságharcunk része. És akkor lehetünk hűek

'56-hoz, ha a szabadságért soha nem kell félnünk felemelni a hangunkat, soha nem kell félnünk cselekedni, soha nem kell félnünk harcba szállni a 21. század eszközeivel” - mondta.

Az autonómia mellett érvelt a bukaresti magyar nagykövet

Semmi hátrányuk nem származna a románoknak abból, ha Székelyföld autonómiát kapna - hangsúlyozta Füzes Oszkár bukaresti magyar nagykövet a Digi24 román televízióknak adott interjújában. A magyar diplomata ugyanakkor abszurdnak nevezte azt a felvetést, hogy az autonómia Erdély Magyarországhoz visszacsatolását készítené elő. „Ez demográfiai és politikai szempontból is képtelenség. Ami pedig Székelyföldet illeti, ez a térség Románia közepén fekszik: aki elszakadási törekvéseket emleget, az vagy félrebeszél, vagy olyan politikai célból teszi, amihez a magyaroknak semmi közük” - mondta a nagykövet. Hozzátette: Magyarország szövetségese és barátja Romániának, és nincs semmilyen területi követelése Romániával szemben - a revizionista „idők” végleg elmúltak. Füzes Oszkár rámutatott, számos európai országban létezik etnikai alapon szervezett autonómia, ezért megmagyarázhatatlan számára, hogy ezt Romániában miért nem lehet megvalósítani. „Az autonómia normális és logikus megoldás a romániai magyarok számára és ez egész Romániának hasznára válna. Mert ha az ország békésebb, demokratikusabb és a romániai magyarok biztonságban érzik magukat ebben az országban, akkor hasznára lenne és hasznára lesz magának, Romániának is” - érvelt a nagykövet.

RMDSZ: áttörés, hogy az EPP programjába iktatja a kisebbségvédelmet

Az RMDSZ áttörésként értékeli, hogy az Európai Néppárt (EPP) szerdán kezdődött bukaresti kongresszusán kisebbségvédelmi célkitűzéseket iktat politikai programjába – közölte a kongresszus helyszínén tartott sajtóértekezletén Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke. A kétnapos tanácskozáson az EPP – húsz év után először – új programot fogadott el, ebbe – Kelemen Hunor elmondása szerint – az RMDSZ javaslatára kerültek be az őshonos kisebbségek védelmére vonatkozó célkitűzések. A dokumentum több mint négyszáz cikkelye közül kettő foglalkozik a kisebbségvédelemmel és egy a hagyományos régiók szerepével. Az EPP programja kimondja, hogy az őshonos kisebbségeket – a melyek nemzedékek óta ugyanazon a területen laknak, miközben az államhatárok megváltoztak térségükben – segíteni kell identitásuk, anyanyelvük védelmében. A dokumentum ugyanakkor szorgalmazza, hogy az Európai Unió építse be a kötelező érvényű közösségi jogba a kisebbségek védelmét. Az RMDSZ és a szintén néppárti magyar kormány viszonyát firtató újságírói kérdésre Kelemen Hunor azt válaszolta: a legnagyobb segítség a magyar kormány részéről, ha „nem szól bele” a romániai parlamenti választásokba. „A magyar kormány az érdeke, hogy erős parlamenti képviselése legyen az erdélyi magyarságnak, mert ez tudja biztosítani, hogy a következő időszakban a magyar-román

viszony is stabil legyen, és javuljon esetleg. A munkából, amit el kell végezni, nekünk kell az oroszánrészt kivenni, a következő időszakban is ehhez kell a magyar kormány morális segítsége, politikai támogatása, de ennek a választások után kell megérkeznie” – jelentette ki Kelemen Hunor.

Toró T. Tibor megbeszélésre hívja Kelemen Hunort és Biró Zsoltot

„Együttgondolkodásra”, az erdélyi magyar nemzeti minimum kidolgozására hívja Kelemen Hunort és Biró Zsoltot Toró T. Tibor, a EMNP elnöke, aki nyílt levélben fordult az RMDSZ, illetve az MPP elnökéhez. „Tisztelettel hívom Önöket együttgondolkodásra közös dolgainkról, mert hiszem, hogy vannak ilyenek. Ahogyan felvidéki nemzettársaink politikai szervezetei ki tudtak munkálni egy közös dokumentumot stratégiai céljaikról, amit aztán közösen próbálnak képviselni, hasonlóan mi is képesek vagyunk az erdélyi magyar nemzeti minimum kidolgozására” – írja nyílt levelében Toró T. Tibor. Emellett – írja Toró – a három magyar párt a találkozón közös álláspontot alakíthatna ki az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum új tartalommal való feltöltéséről. Toró felvetésére reagálva Kovács Péter RMDSZ-főtitkár hétfőn azt mondta: a szövetség nem tűz ki maga elé minimalista célokat csak azért, mert egy magyar párt elnöke ezt kéri tőle. Kovács emlékeztetett: az RMDSZ az általa indított Erdélyi Konzultáció révén mintegy százezer magyar család véleményét ismerte meg, a javaslatok pedig szerepelnek a szövetség programjában. „Mi nem a pártokkal, hanem a választókkal működünk együtt. Ez az igazi összefogás” – fogalmazott Kovács Péter.

A felhívás előzménye, hogy a jelek szerint mégsem lesz együttműködés az EMNP és az MPP között a decemberi parlamenti választásokon. A tárgyalások folytatását formálisan az MPP mondta le, annak ellenére, hogy mindkét párt szerint közeledtek az álláspontok a közös jelöltállítás tekintetében. A közös indulás elmaradásának valószínű oka, hogy bár komoly engedményekre mind a két fél hajlandó lett volna, ugyanakkor egyik sem engedett volna abból, hogy a saját neve alatt induljanak a jelöltek a választásokon. Az EMNP mint friss, új párt identitásának és ezzel jövőbeni megerősödési lehetőségének elvesztését látta abban, ha jelöltjei az MPP színeiben indulnak, az MPP számára pedig önállóságának elvesztését, gyakorlatilag az EMNP vezetőinek való „behódolást” jelentette volna, ha EMNP logó alatt vesznek részt a választásokon. Mivel a parlamentbe jutást reálisan még a közös indulás sem biztosítaná, ezért ezek az imázs-szemponatok voltak a legfontosabbak a tárgyalások során, a jelöltek személyében minden bizonnyal sokkal könnyebben megegyeztek volna – főként, hogy egyik pártnak sincsenek meg még a jelöltjei. A jelöltállítási határidő október 30-adika, eddig a dátumig kell leadni a jelöléseket az állami hatóságoknak.

Ítélet a Sólyom-ügyben: Szlovákia nem sértett uniós jogot

Szlovákia nem sértette meg az uniós jogot, amikor 2009. augusztus 21-én megakadályozta Sólyom László akkori magyar köztársasági elnök szlovákiai látogatását az Európai Unió luxembourgi székhelyű bíróságának kedden kihirdetett ítélete szerint. A bíróság indoklása szerint az a körülmény, hogy valamely uniós polgár államfői hivatalt tölt be, igazolhatja a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának a nemzetközi jogon alapuló korlátozását. A bíróság ezért a Magyarország által Szlovákia ellen benyújtott keresetet teljes egészében elutasította. A szóban forgó napon Sólyom László egy szlovákiai székhelyű társadalmi szervezet meghívására Révkomáromba szándékozott utazni abból a célból, hogy részt vegyen Szent István szobrának avatási ünnepségén. Miután a két tagállam nagykövetségei között több diplomáciai jegyzékváltás történt a magyar köztársasági elnök tervezett látogatásával kapcsolatban, a szlovák külügyminisztérium végül augusztus 21-én szóbeli jegyzéket közölt Magyarország szlovákiai nagykövetével, amelyben megtiltotta a magyar államfőnek, hogy szlovák területre lépjen. E jegyzék a tilalom indoklásaként a többi között az EU-n belüli szabad mozgáshoz való jogról szóló, 2004/38-as számú irányelvre hivatkozott. Magyarország álláspontja szerint a belépést az említett irányelv alapján nem lehetett volna megtagadni. Az Európai Unió Bírósága szerint „az a körülmény, hogy valamely uniós polgár államfői hivatalt tölt be, igazolhatja az uniós jog által e személy részére biztosított szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának a nemzetközi jogon alapuló korlátozását”. A bíróság szerint ebből következően az uniós jog nem kötelezi Szlovákiát arra, hogy biztosítsa a magyar államfőnek a területére történő belépését. Jóllehet Szlovákia tévesen hivatkozott a 2004/38-as irányelvre a belépés megtagadásának jogalapjaként, ez a körülmény az Európai Unió Bírósága szerint nem minősül joggal való visszaélésnek, hiszen a belépés megtagadásának a nemzetközi jogon alapuló lehetősége így is adott volt Szlovákia számára. A szlovák diplomácia és a szlovák igazságügyi tárca üdvözölte, az MKP és a Most-Híd képviselői viszont sajnálatosnak tartják a bíróság ítéletét. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közleményében annak a reményének adott hangot, hogy sem Magyarország és Szlovákia viszonylatában, sem más tagországban nem történik a jövőben hasonló eset. A KIM emlékeztetett: 2010 márciusában azért fordultak az Európai Bírósághoz, mert elfogadhatatlannak ítélték, hogy egy uniós tagállam egy másik tagállam államfőjével szemben az uniós jogra hivatkozással úgy lépjen fel, ahogy azt Szlovákia tette Sólyom László köztársasági elnök esetében.

Bárdos Gyula a Csemadok új elnöke

Bárdos Gyulát, az MKP Országos Tanácsának elnökét választották meg a Csemadok országos elnökének a szervezet szombati, ipolynyéki kongresszusán. A szervezet, melyet eddig Hrubík Béla irányított, az alapszabályát is módosította. A módosítás értelmében héttagúra szűkül a szervezet elnöksége, és létrejön az elnökök tanácsa is, melyben minden területi választmány képviselteti magát. A közgyűlésen elfogadták a szervezet programját is, mely a hagyományos kulturális-hagyományőrző tevékenység mellett új tevékenységi

formákat is tartalmaz. Bárdos hangsúlyozta: mivel a Csemadok nem csak kulturális, hanem társadalmi szervezet is, társadalmi kérdésekben is keményen állást fog foglalni, „nem csak táncolva és énekelve” működik majd. Kiemelte, hogy a népszámlálás eredményei, és a gyorsuló asszimiláció miatt a szervezet közösségépítő erővé szeretne előlépni, és fontos feladatnak nevezte a fiatalok bekapcsolását is. Bárdos Gyula elmondta, a Csemadok élesen bírálja a szlovákiai kisebbségi kulturális támogatási rendszert, ami jelenleg hátrányosan érinti többek között a szervezetet is. Minderről, és a rendszer megváltoztatásáról a Csemadok tárgyalni fog a kisebbségi kormánybiztossal – közölte az újdonsült elnök. A Csemadok Szlovákia legnagyobb társadalmi-kulturális egyesülete, taglétszáma jelenleg több mint 57 ezer fő.

Új magyar párt jöhet létre Szlovákiában

Magyar Kereszténydemokrata Szövetség néven új magyar párt jöhet létre Szlovákiában. Kezdeményezői, Fehér Csaba és Sárközy János szerint legkésőbb fél éven belül szeretnék összegyűjteni a bejegyeztetéshez szükséges 10 ezer aláírást. A szlovákiai magyar választókat megszólítani kívánó új párt elsődlegesen keresztény értékeket kíván képviselni. Sárközy János, az előkészítő bizottság tagja elmondta, Szlovákiában a Magyar Közösség Pártjával és a Most-Híddal, Magyarországon a Fidesszel és a Kereszténydemokrata Néppárttal óhajtanak majd együttműködni. Céljaik eléréséhez azokat a szlovák pártokat is megszólítják majd, amelyek keresztény elveket vallanak, illetve ezek érvényesítését is felvállalják. Az MKP és a Híd egyaránt kétségbe vonta annak az esélyét, hogy egy újabb, a szlovákiai magyar választók szavazataiért versengő politikai csoportosulás hozzájárulhatna a felvidéki magyarság közös politikai érdekképviseletének megteremtéséhez. A Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) pedig közleményben határolódott el az alakulóban lévő új szlovákiai magyar szervezettől. Semjén Zsolt pártelnök és Harrach Péter frakcióvezető közös állásfoglalásában mindezt azzal indokolta, hogy a Felvidéken élő magyar nemzeti közösség érdekeit leghatékonyabban a magát magyarként meghatározó, etnikai alapú párt tudja képviselni – azaz az MKP.

Tamás Ilonka nénit kitüntették a Magyar Becsület Renddel

Tamás Aladárné Szűcs Ilona, a felvidéki Balogvölgy tanítónője kapta a Magyar Becsület Rend első kitüntetését, amelyet Orbán Viktor kormányfő és Kövér László házelnök jelenlétében adott át Áder János államfő a Parlamentben kedden. Orbán Viktor az ünnepségen Magyarország nevében köszönetet mondott Tamás Aladárnénak mindazért, amit a magyar nemzetért tett. A kormányfő felidézte: Tamás Aladárné az egyszerűsített honosítást lehetővé tevő magyarországi törvénymódosítást követően, 99 évesen, a lányával együtt a magyar állampolgárság felvétele mellett határozott. Lépése miatt a szlovák állam megfosztotta őt a szlovák állampolgárságától. Több mint egy éve, minden viszontagságot vállalva, egyik élharcosa annak, hogy a magyarságukhoz ragaszkodó felvidéki közösség tagjai a magyar állampolgárságuk felvétele után a szlovák alkotmány rendelkezéseivel

összhangban megtarthassák szlovák állampolgárságukat is - mutatott rá a miniszterelnök. Orbán Viktor rámutatott: a kitüntetett megélte a XX. század legnehezebb időszakait és azt, hogy a történelem szeszélyei folytán ötször is változott az állampolgársága úgy, hogy szülőföldjét sosem hagyta el és mindig magyar maradt. Az Országgyűlés tavaly decemberben fogadta el az állami kitüntetésekről szóló törvényt, amely alapján a Magyar Becsület Rend Magyarország és a nemzet érdekében tanúsított kiemelkedő szolgálat, vagy hősiesség elismerésére szolgál.

Pásztor István: 56 évvel az 56-os forradalom és szabadságharc után is együtt emlékezünk

A Vajdasági Magyar Szövetség hétfőn Szabadkán, a Népkörben tartotta meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 56. évfordulójának központi megemlékezését, ahol ünnepi beszédet mondott Navracscics Tibor, Magyarország miniszterelnök-helyettese, közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint Pásztor István. Navracscics Tibor beszédében kiemelte: ez a nemzeti ünnep kilóg a sorból, hiszen ez a legfiatalabb nemzeti ünnepünk és még élnek közöttünk a hősök és az áruelők. A miniszterelnök-helyettes hozzátette: minden ünnepünk sajátossága, hogy a szabadságot, hogy a magyar szabadságot ünnepeljük, de az 56-os megemlékezés egy ok miatt más, mint a többi nemzeti ünnep. Különbözik a március 15-ei és az augusztus 20-ai nemzeti ünnepektől, hiszen ez az ünnep egy olyan dátumhoz köthető, amikor a magyar nemzet egy része már kívülállóként szemlélte a magyarországi eseményeket. Magyaroknak lenni itt Közép-Európában nem másokkal szemben, hanem mások mellett kell. Ezt tudták 1956-ban is, amikor a forradalom egy olyan szimpátia-tüntetésből robbant ki, amely a lengyel-magyar barátság mellett demonstrált - mondta a politikus az összegyűlt mintegy kétszáz ember előtt. A VMSZ elnöke beszédében beszélt arról a 200 ezer menekültről, akik 56 idején elmenekültek Magyarországról és most a magyar diaszpórát képezik, szervezeteik pedig a diaszpóra tanácsot alkotják. Kiemelte: az 56 évvel ezelőtt elmenekültek leszármazottai közül sokuknak Magyarország csupán homályos gyermekkori emlék lehet, vagy csak a szülői szavak által ébresztett és táplált érzés. Mégis, a nemzethez való őszinte ragaszkodás tekintetében, a rendíthetlenségük hasonló őseik, az 56-os menekültek szabadságvágyához. Furcsa, hogy azok, akiknek ősei elhagyták az országot, azok mutatnak példát ragaszkodásból és nemzetszeretetből – emelte ki Pásztor.

Ukrajna demokratikus bizonyítványa a közelgő választás

Az utóbbi hónapokban készített közvélemény-kutatási adatok egyértelműen alátámasztják, hogy a hatalmon lévő Régiók Pártjának vannak a legjobb esélyei a győzelemre a 2012. október 28-i parlamenti választásokon, a Kommunista Pártnak stabilan 9-10% körüli a támogatottsága, s az UDAR népszerűsége rendkívüli módon megnőtt. Az ötszázalékos küszöböt a többség szerint négy politikai párt támogatottsága fogja biztosan meghaladni: a Régiók Pártja, a „Haza” egységes ellenzék, az UDAR és a Kommunista Párt. Az ukrajnai törvényhozási választások tisztaságának fontosságát hangsúlyozza Stefan Füle bővítési és szomszédságpolitikai biztos és Catherine Ashton, az Európai Unió külügyi főképviselője közös közleményében. A két politikus az október 28-án tartandó voksolást "Ukrajna demokratikus bizonyítványa" vizsgájának nevezi. Ezért üdvözlük, hogy az ukrán hatóságok együttműködnek az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel és a választási megfigyelőkkel annak érdekében, hogy a választás megfeleljen a nemzetközi előírásoknak. A korábban létező magyar többségű kárpátaljai választókerület több kérés ellenére sem biztosította az ukrán hatalom.

Latin-Amerika: Répás Zsuzsanna látogatása

A latin-amerikai magyar közösség tagjaival találkozott, és az ottani magyarság 1956-os ünnepein vett részt Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár mintegy tíznapos dél-amerikai körútja eddigi állomásain. Répás Zsuzsanna múlt héten utazott a több államot felölelő dél-amerikai körútra, az ottani magyar szervezetek meghívására. A politikus latin-amerikai látogatásának első napján, október 19-én beszédet mondott Santiago de Chilében, a Szent István téren lévő 1956-os emlékműnél, majd koszorút helyezett el Mindszenty József bíboros emlékkövével. Répás Zsuzsannát fogadta Camilo Escalona, a chilei szenátus elnöke, az ideiglenesen bezárt nagykövetség épületében találkozott a Chilei Magyar Kulturális Egyesület vezetőségével és tagjaival. A felek a kötetlen beszélgetésen áttekintették a kapcsolatok további építésének lehetőségeit. A helyettes államtitkár ezt követően Uruguayban folytatta útját, ahol a 60 éves montevideói Magyar Otthonban tartott ünnepi megemlékezésen bátorította az uruguayi magyar közösséget, hogy ápolják gyökereiket, őrizzék hagyományaikat. A földrajzi távolság ne legyen akadálya a rendszeres kapcsolattartásnak és a látogatásoknak – emelte ki Répás Zsuzsanna, aki egynapos látogatása alkalmával a Budapest téren lévő 1956-os emlékműnél főhajtással adózott a forradalom hőseinek. A helyettes államtitkár október 21-én a Buenos Aires-i magyar közösség ünnepén mondott emlékező beszédet, és részt vett a követségen tartott állampolgársági eskütétel. A nap folyamán meglátogatta a református és evangélikus gyülekezetet, a Szent László iskolát, a Magyar Házban lévő nagy értékű könyvtárat, majd találkozott a fővárosi magyar szervezetek vezetőivel.